

χων, ἵχων, εἰκόνων κλπ., αἱ σκέψεις κομψότεραι, ἡ φωνή, αἱ ἀμφιέσεις, μᾶλλον ἐπιμελημέναι καὶ ὥραι· τεραι, ἡ δ' ἀνάγκη τῆς λεπτότητος, τῆς αἰσθηματικῆς χάριτος, τοῦ κάλλους καὶ τῆς διακρίσεως, ἐκδηλοῦται ζωηρά, συγκλονιστικῇ, δυναμένῃ μάλιστα νὰ διαταράξῃ ἀρκετὰ ἐπικινδύνως τοὺς μὴ ἀντέχοντας πολὺ νευροπαθεῖς ὁργανισμοὺς.

Τότε ἐπιζητεῖται τὸ ὥραιον, καὶ ἕκαστος καὶ ἕκαστη προσπαθεῖ νὰ γείνῃ ἡ τελειότερα ἐνσάρκωσις αὐτοῦ. Τότε ὁργανικῶς ἔκονται ἰσχυρῶς τὰ ὥραια, ἢ τὰ χημικῶς συγγενῆ κατὰ τὸν Γκαίτε, ἅτινα δι' ἀμοιβαίων συμπληρώσεων, δύνανται νὰ δημιουργήσουν ὁργανισμὸν ὥραιότερον καὶ τελειότερον.

Ἐάν τοῦτο βεβαιωθῇ εἰς δύο τέκνα τῆς νεότητος, ἐάν βεβαιωθῇ ὅτι διὰ τῆς ἐνώσεως αὐτῶν, ὥραιότερόν τι καὶ τελειότερον θέλει παραχθῇ, τότε ἀκράτητος ἐκρήγνυται ὁ ἔρωσ μεταξὺ αὐτῶν, διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ ἀδυναμιδίου ἐνστίκτου, ὑπὸ τῆς ἐνδομύχου τάσεως πρὸς τὸ τελειότερον, ὑπὸ τῆς ὁργανικῆς ἀνάγκης τοῦ ὥραιου.

Ἰδοὺ τίς ἀνάγκη μᾶς ὠθεῖ πρὸς τὸ ὥραιον τῶν ζωῶν, τόσον ἀπαραιτήτως. Εἶνε ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς, ἥτις θέλει ν' ἀναπαραχθῇ ὥραιότερα καὶ τελειότερα, εἶνε ἀνάγκη κραταιὰ καὶ ἰσχυροτέρα πάσης ἄλλης φυσιολογικῆς ἢ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνάγκης, εἶνε τὸ «πνεῦμα τοῦ γένους» τὸ ὁποῖον μᾶς ἠλεκτρίζει καὶ μᾶς συγκρατεῖ εἰς ἓν ὅλον, εἶνε τὸ πνεῦμα τῆς ἐξελίξεως, ἥτις ὠθεῖ τὴν ζωάν καὶ εὐμορφὸν ὕλην πρὸς τὴν τελειοποίησιν καὶ τὴν ἀθανασίαν. Ἰδοὺ ποῖα εἶνε ἡ ἀνάγκη τοῦ ὥραιου, τῆς ὁποίας ἡ καλλιτεχνία, ἡ ποίησις, ἡ μουσικὴ κλπ. δὲν εἶνε εἰμὴ ἀπλούσταται αὐτῆς ἐκδηλώσεις.

Σ. ΣΩΓΡΑΦΙΔΗΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Βαρκαρόλα τονισθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Δελμπουόνο.

Μ' ἐλαφρὰν βαρκοῦλα, μόνος ἀρμενίζω
Θάλασσαν μεγάλην καὶ φαρδὴν περὶ
Καὶ γιὰ συντρογιά μου πάντα ἀντικρύζω,
Τὸ τρελλὸ τὸ κῆμα καὶ τὸν οὐρανὸ.
Με καύμονος καὶ πόρους τὴν καρδίαν γεμάτη
'Σ ἄλλα μέρη τρέχω, ἔρημο πονεῖ,
Φεύγω περὶ τὸ γέμμα, φεύγω τὴν ἀπάτη,
'Η ἀλήθεια πέρα σὰν νὰ μὲ καλεῖ.

Με θυμὸ τ' ἀγέρι ἔξαφρα σφουρίζει
Κι' ὁ βορρῆας σηκόει κύματα βουνὰ
Τὸ τιμόνι χάνω, τὸ παρὶ μου σχίζει,
Καὶ στερεὰ δὲν βλέπω γύρω πονθεῖά.
Μὴ ἴψηλὰ 'ς τὰ νύφη μὲ πετᾷ τὸ κῆμα
Μὴ 'ς τὰ βάθη κάτω τ' ἄπατα μὲ κλεῖ.
Τὴ χαρά! Σὲ λίγο θαῦρ'ω 'κεῖ καὶ μνημα,
Θαῦρ'ω τὴν ἀλήθεια. Νὰ τὴν, μὲ καλεῖ...

Δ. ΓΙΓΑΝΤΕΣ

ΤΥΧΑΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1838—1842

[Ἐκ τῆς ἀνεκδότου «Ἱστορίας τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου»]

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ εἰσέτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1838 ἐντὸς «τετραπλεύρου σανιδώματος, προχείρως συμπεπηγμένου καὶ στέγην ἔχοντος τὸν ἀπτικὸν οὐρανόν» (1) τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις συσταθὲν ἐλληνικὸν θέατρον, τὸ καὶ «προσωρινὸν θέατρον» κληθὲν διὰ τὴν ἔλ-

λειψιν πάσης ἄλλης ἐπιστήμης προστάσιος, ὅτε τὸν Μάρτιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ Ἰωσήφ Καμηλιέρης δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ἐζήτησεν ὅπως παραχωρηθῇ αὐτῷ δωρεὰν οἰκόπεδον πρὸς ἀνέγειρσιν χειμερινοῦ θεάτρου, ἀνταξίον τῆς Πρωτεύουσας.

Ἡ κυβέρνησις, μελετήσασα τοὺς ὅρους τοῦ ἐργολάβου καὶ εὐροῦσα αὐτοὺς συμφέροντας, παρεχώρησεν εἰς αὐτὸν διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδοθέντος τὴν 19 Μαΐου 1838, γήπεδον δωρεὰν καὶ εἰς ἰδιοκτησίαν του ἐκ τριῶν χιλιάδων διακοσίων τριάκοντα ἐπτὰ τετραγωνικῶν πήχων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου καὶ κατὰ τὴν θέσιν Γεράνι.

Ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος γηπέδου ὁ ἐργολάβος ὑπεχρεώτο ν' ἀνεγείρῃ ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνῃ, ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β. Διατάγματος, λιθόκτιστον θέατρον κατὰ σχέδιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐδίδετο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκτὸς τοῦ γηπέδου παρεχωρήθη εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ πενταετὲς προνόμιον δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύετο εἰς πάντα ἄλλον ν' ἀνεγείρῃ ἐν Ἀθήναις θέατρον καθὼς ἐπίσης καὶ νὰ παριστάνῃ ἐπὶ θεατρικῆς σκηνῆς «μουσικὰ μελοδραμάτια (operas) τραγωδίας, κωμωδίας καὶ κάθε ἄλλου εἶδους ποιήματα, εἴτε διὰ στίχων εἴτε εἰς τὸ πεζόν, καθὼς καὶ τὸ νὰ δώσῃ μουσικὰς συμφωνίας (concerts) ἐπὶ πληρωμῇ εἰσόδου, ἐκτὸς μόνον ἐάν ἤθελε προηγουμένως συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ θεάτρου, τοῦ λαθόντος τὸ προνόμιον».

Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες τότε ξένοι καὶ ὑποστηρίζοντες τὸν ὑπὲρ οὗ τὸ προνόμιον ἄλλοδαπὸν ἐργολάβον, θέλοντες νὰ κολάσωσι τὴν προσγενομένην ταύτην ἀδικίαν εἰς τὸ ὑπάρχον τότε

(1) Ὁ Θεατῆς, σύγγραμμα ἠθικῶν, οἰκονομικῶν, φιλολογικῶν καὶ θεσμοθετικῶν. Ἀριθ. 1. 25 Ὀκτωβρ. 1836, σελ. 23.

ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀθανασίου Σκουντσ-
πούλου ἐλληνικὸν θέατρον, ὑπεχρέωσαν τὸν Κα-
μηλιέρην δὴθεν «ἐάν ποτε ἐθελονταὶ (amateurs)
ἢ εταιρία τις (compagnie) ἤθελον παρουσιάσθῃ
ἐπιθυμοῦντες νὰ παραστήσουν εἰς τὸ ἐλληνικόν»
νὰ παραχωρῇ τὸ θέατρόν του «τὰς ἐσπέρας καθ’
ἃς δὲν τὸ μεταχειρίζεται ὁ ἴδιος.»

Ὡς ἐὰν μὴ ἦρκει δὲ ἡ εἰρωνεία αὕτη, διὰ τοῦ
προειρηθέντος προνομίου δὲν ἐπετράπη (!) εἰς τοὺς
ἐθελοντάς «τὸ νὰ παραστήνουν ὁσάκις θέλουν
μεταξύ των εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας καὶ ὅχι εἰς δημό-
σια μέρη ἢ καταστήματα ἐπὶ πληρωμῇ εἰσόδου!»

Ἐξ ἄλλου, χάριν τῶν ξένων ἐννοεῖται πόν-
τοτε, ὑπεχρεώθη ὁ ἐργολάβος «νὰ ἔχη ὁκτώ μῆ-
νας τοῦ ἔτους, ἐξαιρουμένων τῶν κατὰ τὸ θέρος
τεσσάρων μηνῶν» ὁπότε βεβαίως θὰ παρεχωρεῖτο
εἰς ἐλληνικοὺς θιάσους διὰ νὰ ψηθοῦν ἀπὸ τὴν
ζέστην καὶ ἐκλείψουν οὕτως ἀπὸ προσώπου τῆς
γῆς, «ἀναλόγους συντροφίας καὶ καλῶς ὀργανι-
σμένην ὀρχήστραν».

Πλὴν μεθ’ ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν καὶ ὑποστήρι-
ξιν τῶν θελόντων νὰ ἰδῶσι μεγαλοπρεπῆς ἐν
Ἀθήναις θέατρον μὲ ἀλλοδαπὰς συντροφίας καὶ
καλῶς ὀργανισμένην ὀρχήστραν, ὁ ἰταλὸς ἐργο-
λάβος, μὴ δυνήθεις νὰ εὕρῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς
ἀνέγερσιν τοῦ θεάτρου χρήματα (1), ἐκηρύχθη
ἐκπτώτος τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ προνομίου
διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1839 Β. Διατάγματος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος πᾶσαι αἱ ἐν τῷ
ἀπὸ 19 Μαΐου 1839 Β. Διατάγματι διαλαμβα-
νόμεναι παραχωρήσεις εἰς τὸν Ἰωσήφ Καμηλιέ-
ρην μετεβιβάσθησαν εἰς ἕτερον Ἰταλὸν ἐργολά-
βον, τὸν Βασίλειον Σανσώνην (2), ὅστις ὑπε-

χρεώθη ν’ ἀνεγείρῃ τὸ θέατρον εἰς τὸ προσδιορι-
σθὲν οἰκόπεδον ἐντὸς πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκ-
δόσεως τοῦ διατάγματος.

Ὁ Σανσώνης, εὐτυχέστερος τοῦ συμπατριώ-
του Καμηλιέρη, κατόρθωσε νὰ ἐξικονομήσῃ με-
ρικὰ χρήματα καὶ ν’ ἀρχίσῃ τὴν ἀνοικοδόμησιν
τοῦ θεάτρου. Ἀλλὰ ταχέως περιελθὼν καὶ αὐτὸς
εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας ἠναγκάσθη ἐκὼν ἄκων
νὰ ἐκθέσῃ εἰς πλειστηριασμόν τὰ θεωρεῖα τοῦ
θεάτρου του, περιελθόντα οὕτως εἰς τὴν κυριότητα
πολλῶν ἰδιοκτητῶν. Τοιοῦτοτρόπως τὸ ἀμαρτω-
λὸν τῆς Πρωτεύουσας θέατρον ἀπετέλεσε τὴν
παραδοξότεραν ἰδιοκτησίαν ἐν τῷ ὑπὸ τὸν Ἕλιον
κόσμῳ! (1) Ὁ About, εἰς ὃν ἐφάνη παράδοξον
ὅτι τὸ θέατρον τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν «ἐὲν
ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Κράτους, οὔτε ὑπὸ τῆς πόλεως,
ἀλλ’ οὐδὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, ἀλλ’ ὑπὸ
τινων πολιτῶν καὶ δι’ ἐξόδων των» γράφει περὶ
τῆς ἀλλοκότου αὐτῆς ἰδιοκτησίας τὰ ἐξῆς: «Il
n’y a pas au monde une propriété plus di-
visée que celle de ce théâtre». (2)

Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς τῶν πολυπληθῶν συνι-
διοκτητῶν, πληρωθέντων τῶν θυλακίων τοῦ
Σανσώνη, κατόρθωσεν οὗτος περὶ τὰ τέλη Δε-
κεμβρίου 1839 νὰ φέρῃ «εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὡς
ἐγράφεν ἡ τότε ἐν Ἀθήναις ἐκδομένη ἐφημερίς
«Φήμη», τὸ ἐν Ἀθήναις συνιστώμενον θέατρον
μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην εἰς αὐτὸ λαμπρότητα
κευφάλεια καὶ κοσμιότητα».

Αἱ παραστάσεις ἤρξαντο ἐν αὐτῷ διὰ τῆς
Lucia di Lamermour τὴν 6 Ἰανουαρίου 1840
παρουσία τῶν βασιλέων. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ Ἑλ-
ληνικὸν θέατρον χάρις εἰς τὸ πρὸς τὸν Ἰταλὸν
παραχωρηθὲν προνόμιον ἐξέλιπε καθ’ ὅλοκληρίαν!

(1) Κυριώτερος λόγος τῆς ἀποτυχίας τοῦ Καμη-
λιέρη ἦτο τὸ ἀπόκεντρον τοῦ μέρους ὅπου ἔκειτο τὸ
οἰκόπεδον ἐφ’ οὗ ἔμελλε ν’ ἀνεγερθῇ τὸ θέατρον, καθό-
σον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πᾶσα ἡ ἀπὸ τῆς Ἑθνικῆς
Τραπεζῆς πρὸς τὸ Γεράνιον καὶ πέραν τῆς ὁδοῦ Πει-
ραιῶς ἔκτασις ἦτο τόσον ἔρημος, ὥστε ἡ μοναδικὴ ἐπὶ
τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς οἰκία τοῦ Ἀρμανσπεργ εἶχε τὸ
εὐτύχημα νὰ περιβάλλεται ἀπὸ ἀπεράντους ἐκτάσεις
ἀγρῶν οὓς ἠδύνατό τις ν’ ἀγοράσῃ κατὰ στρέμμα ἀντὶ
ὀλίγων δεκάδων δραχμῶν! Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μοῦ
διηγήθησαν ὅτι Ἀθηναῖος τις, Πιθαράς ὀνόματι, ἐπώ-
λησεν ἀντὶ πέντε χιλιάδων δραχμῶν ὀλόκληρον τὴν
ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σωκράτους μέχρι τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ἔ-
κτασιν τὴν περιλαμβανούσαν σήμερον τὸ Βαρθάκειον
Λύκειον καὶ τὴν Νέαν Ἀγοράν!

(2) Ὁ Σανσώνης ἦτο λείψανον τοῦ πρώτου ἰταλι-
κοῦ θιάσου τοῦ ἐπισκεφθέντος τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ
1837. Εἰς τὸν θίασον ἐκείνον πρωτηγωνίστησε καὶ
ἐξετέλλανε τοὺς μυρίζοντας εἰσέτι πυρρίδα ἀγωνι-
στάς ἡ Καικιλία Ρόδη, ἡ μετέπειτα ὑπανδρευθεῖσα
τὸν παραιτηθέντα ἀξιωματικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρα-
τοῦ Καλλιμάχην.

Τὸ θέατρον εἰς ὃ ἔπαιζεν ὁ πρῶτος ἐκεῖνος θίασος
εἶχεν ἀνεγερθῇ μετὰ τῆς πλατείας τοῦ Ἱεροῦ Λό-
χου καὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ὑπὸ τινος Μέλῃ καλουμένου.
Ἦτο δὲ τὸ δεύτερον κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος ἐν
Ἀθήναις ἀνεγειρόμενον θέατρον, καὶ οὐχὶ τὸ πρῶτον
ὡς ἐσφαλμένως γράφει ἐν τῷ «Ἀστει» τῆς 22 Νοεμ-

βρίου 1898. ὁ κ. Γ. Τ. Περὶ τοῦ θεάτρου αὐτοῦ, Ξυ-
λίνου καὶ ἀσκεποῦς, ὁ «Ἑλληνικὸς Ταχυδρόμος» (Ἀριθ.
4. Ἔτος 6'. 1837) μετὰ ἄλλων γράφει καὶ τὰ ἐξῆς:
«Τίποτε δὲν λείπει εἰς αὐτὸ ἄφ’ ὅσα καθιστῶσι τὰ
μεγαλειότερα τῶν Παρισίων καὶ τῆς Ἰταλίας θέατρα,
σκηναὶ διάφοροι, ὀρχήστρα, ἐπιδάφιος αἰθουσα (par-
terre), στοά, δωμάτια, ἀμφιθέατρον, τὰ πάντα ὡς τὰ
λοιπὰ τῆς Εὐρώπης μέρη».

Τὸ θέατρον αὐτό, περὶ οὗ ἄλλος δὲν θὰ γείνη πλέον
ἐνταῦθα λόγος, διότι οὐδεμία ἐν αὐτῷ ἐδόθη ἐλληνικὴ
παράπτασις, μετὰ ὀλιγοχρόνιον ζωῆν, κατέρρευσε μίαν
ώραίαν πρῶϊαν, παρὰσυσθὲν ὑπὸ ἰσχυρᾶς θυέλλης.

(1) Κατὰ τινὰ σημειώσιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ
θεωρεῖα, ἡ τοὺς «οἰκίσκους» ὅπως ἐλέγοντο τότε, ἠγό-
ρασαν οἱ ἐξῆς:

2 ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Ὁθων (ἰδιωτικῶς). 1 ὁ
Γ. Σπανιολάκης Γραμματεὺς τοῦ Οἰκονομικοῦ. 1 ὁ
Ἐσλιν. 1 ὁ Α. Γράφ. 1 ὁ Ι. Α. Ὁβρέζας. 1 ὁ Πάι-
κος Γραμματεὺς τῆς Δικαιοσύνης. 1 ὁ Μετιβιέρ. 1 ὁ
Βοτζάρης. 1 ὁ Ι. Παπαρρηγόπουλος. 1 ὁ Ν. Ρ. Πλέ-
σιος. 1 ὁ Γ. Γλαράκης Γραμματεὺς τοῦ Ἐσωτερικοῦ.
2 ὁ Κ. Π. Σκουμπούρης. 1 ὁ Δουδοβίκος Ἐνυῶς.
1 ὁ Α. Πετσάλης. 1 ὁ Ἰππότης Μορέλης. 1 ὁ Βα-
λαωρίτης, ὁ Ἀφρονίδης καὶ ὁ Ἀργυρόπουλος. 1 ὁ
Σταμ. Δεκόζης Βούρος.

(2) Edmond About: La Grèce contemporaine 8e
édition pag. 361.

Καθ' ὅλην δὲ τὴν πρώτην αὐτὴν περίοδον, καθ' ἣν ἐξετρέλλανε κυριολεκτικῶς τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν τῆς πρωτεύουσας ἡ περίφθορος ὑψίφωνος Ρίττα Μπάσσο, ἐπαίχθησαν τὰ ἐξῆς μελοδράματα: ἡ Λουκία 55 φορές, ἡ Νόρμα 30, ἡ Ὑπνοβάτης 20, ὁ Βελισσάριος 6, ὁ Κουρεὺς τῆς Σεβίλλης 4 καὶ ἡ Νίνα 4.

Οὐδὲ θὰ ἀνέφερον κἂν ἐν τῇ παρούσῃ ἱστορίᾳ, ἐν ἣ μόνον περὶ τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου γενήσεται λόγος, τὰ κατὰ τὰς ἰταλικὰς παραστάσεις, εἰ μὴ διὰ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ καταπλήσσοντος πράγματι ἀριθμοῦ τῶν ἐπαναλήψεων ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μελοδράματος, ἀπεδεικνύετο ὅτι οἱ Ἕλληνες, τῶν ὁποίων οἱ πόδες δὲν εἶχον εἰσέτι ἀπομάθει νὰ φέρουν τὸ τσαρούχι, ἐκηρύχθησαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ ἐλληνικοῦ βασιλείου ἐνθερμοὶ ὑπέρμαχοι τοῦ ἀλλογλώσσου θεάτρου, οὐδὲ διαμαρτυρίας κἂν φωνὴν ὑψώσαντες διὰ τὴν ἐπίσημον, οὕτως εἰπεῖν, ἐν μέσῃ Πρωτεύουσῃ κατάργησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου!

Τοιοῦτος δ' ἦν ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ κόσμου διὰ τὸ ἰταλικὸν μελοδράμα, τσαούτη ἡ καταλαβοῦσα γέροντες τε καὶ νέους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φρενίτις διὰ τὴν Ρίτταν Μπάσσο, ὥστε κατὰ τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς παράστασιν, γράφει ὁ Θεόδ. Ὁρφανίδης (1) «ἔτρεχον πολλοὶ συνάζοντες τὸ χρυσίον μὲ περθυμίαν διὰ νὰ τὸ ἀναθέσουν εἰς τὸν βωμὸν ταύτης τῆς μαγευτικῆς Σειρήνος. Ἀμιλλα μεγίστη ἔγεινε διὰ ποσοτήτων χρηματικῶν, τὸ δὲ περίεργον εἶναι ὅτι πολλοὶ ἄκριτοι νέοι θέλοντες νὰ φανῶσι μεγαλόδωροι, πωλήσαντες φορέματα, κατῴρθωσαν νὰ προσφέρωσι διὰ τῆς τιμῆς αὐτῶν τ' ἄνωφελῇ δῶρα των. Πολλοὶ ὑπαλληλίσκοι ἐδανείσθησαν πρὸς τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ μνηναίου μισθοῦ των, καὶ ἀστεῖοι τινες διηγούνται ὅτι ἐρρίφθησαν εἰς τὸν δίσκον ὁμολογίαι».

(Ἐπεταί τὸ τέλος.)

N. I. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΑΒΥΣΣΟΙ

ΑΥΤΟΧΕΙΡ

Χτύπησα μιὰ 'στὴν πόρτα τοῦ θανάτου
Χτύπησα δυν' 'στὴν πόρτα τῆς ζωῆς,
Καὶ 'στὴν ἀπάνου πόρτα καὶ 'στὴν κάτω
'Απάντησι δὲν μοῦδωσε κανεὶς.

Ψάχνω, γυρίζω ναῦρω πόρτα ἄλλη
Μικρὴ, μεγάλῃ μέσα νὰ κρυφθῶ
Μὰ οὔτε μικρὴ εἰρήκα, οὔτε μεγάλῃ
Μεσ' 'σιὸ σκοτάδι ἐκεῖνο τὸ φριχτό.

Σταμάτησα· τὸ λογικὸ μου ἐστάθη·
Σὰν τρέλλα μοῦρθε ἐκεῖνῃ τῇ στιγμῇ.
Κάτι σὰν ἰσχυὸς μᾶρπαξε κι' ἐχάθη
Σὰν ἀνεμος ποῦ πέρασε μ' ὁρμή.

M. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

(1) Το ξότις, σύγγραμμα ἑμμετρον καὶ πεζόν, φυλλάδιον Β'. 1840.

BARRIAS. Ἀνδριάς Οὐγκώ.

Ἀπεκαλύφθη τῇ 12]25 Φεβρουαρίου ἐν Παρίσις ἐν τῇ πλατεῇ Β. Οὐγκώ.

ΠΡΟΦΤΑΣΕ!

Συνέφιασε ὁ οὐρανὸς ἀπ' ἄκρη σ' ἄλλην ἄκρη
Κι' ἀγάλι' ἀγάλια ἡ βροχὴ μὲ πόνο λὲς σταλάζει.
Καὶ ὁ Βορριάς ξεσέρνοντας τοῦ οὐρανοῦ τὸ δάκρυ
Τυλίγεται 'εἰς τὸ κλάμμα του καὶ μὲ θυμὸ στεναρίζει.

Σηκώνω μὲ παράπονο 'εἰς τὸν οὐρανὸ τὰ μάτια
Καὶ νὰ 'μερέψουν θέλουνε τῇ μαύρῃ του ἀντάρα
Μὰ μένουνε κατὰμαυρα τ' ἀθέμελα παλάτια
Καὶ μοῦ βουρκώνει ἡ καρδιά καὶ κλαίει μὲ λαχτάρα

Ἡ καλαμιὲς ἀπ' ἀντικρὺ πικρὸ σκοπὸ μοῦ λένε
Καὶ τὰ δεντρά μοῦ γνέφουνε μὲ τὰ χλωμὰ κλαδιά τους·
Κι' ὡς γέρνουνε κατὰγυμνα, κλαῖνε, κ' ἐκεῖνα κλαῖνε
Καὶ ἀπὸ μακρὰ μοῦ στέλνουνε τὰ ὑστερνὰ φιλιὰ τους.

Ἔτσι ἡ 'μέρα θὰ διαβῇ μαύρῃ, σκοτεινιασμένη
'Ολόμονη θὰ κάθουμαι 'εἰς τὸ σπίτι τὸ ἔρημό μου
Καὶ ἡ καρδιά μου ἡ φτωχὴ ἡ πολυκοιρασμένη
Σοῦ στέλνει ἀπὸ μακρὰ κάθε θερμὸ παλμό μου.

Μὴ μὲ προσμένῃς τὸ βραδὺ νὰ 'ρθῶ 'εἰς τὸ περιβόλι·
Ἔτσι κλεισμένη θὰ περνῶ κάθ' ἄχαρῃ μου μέρα·
Τί ζήλεψε ὁ οὐρανός, γιατί τὸ μάθαν ὅλοι
Καὶ ὁ Βορρηᾶς μανιοφυσᾷ τριγύρω μὲ φοβέρα.

Παγῶσαν τὰ χεράκια μου, θολώνει ἡ ματιά μου,
Μὰ ἔλα, ἔλα, πρόφτασε, βρεῖα-βρεῖα ἀρματώσου
Πρὶν νὰ προφτάσῃ ὁ Βορρηᾶς καὶ σβύσῃ τὴν καρ-
[διά μου
Γιατί νεκρὸ τότε κορμὶ θὰ σύρῃς 'εἰς' ἄλογό σου.

ΑΙΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΕΛΗ